

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 драхме, тромесечно 9 драме, годишње 36 драхме

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОВОРУ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Колombo 33 Солун.

Будући трговински односи

— Једна важна гаранција мира —

Услови мира, како су их обзнанили аустро-немачки социјалисти, у циљу да Савезнике намаме на преговоре о миру, садрже и једну врло карактеристичну тачку, која најбоље показује, шта тишти Немачку и немачки народ. У питању су будући економски односи у свету. Немачка, која је изазвала светски конфликт, да би се дочекала економске превласти у свету, данас је у крајњој мери забринута мрачним перспективама, које се пред њом истављају у томе погледу. Њена поморска трговина сведена је већ данас на нулу. Највећи део трговачке флоте изгубљен је неповратно за Немачку, конфискован од стране њених многобројних противника. Остатак је затворен у немачким пристаништима и не сме да се усуди на излазак из ових. Међутим, снага и развој Немачке почивао је битно баш на поморској трговини. Њено уништење значи за Немачку катастрофу. Кад се пак узме у обзир, да је немачка индустрија огромно оштећена услед онемогућавања извоза за велика светска тржишта, види се јасно да је Немачка економски већ претрпела страховит пораз, који је готово незалечив. То се осетило и осећа дубоко у словенима немачког народа, који трпи најстрашнију оскудицу услед ове економске ситуације.

Али, маколико да је тешка данашња економска ситуација Немачке, изгледа за будућност су страховити. Немачки владајући кругови са огромним страхом помишљају на перспективе, које им се пружају после рата. Зато већ сад, у ватреној жељи да се што пре извуку из опасне ситуације, у којој их чека неминован пораз, они своје маневре за мир подешавају тако, да у случају успеха у својим обманама у преговоре о миру унесу и регулисање будућих економских односа. Маневар немачки је врло провидан. За њих је несумњиво најважније питање будуће економске политике. Да би на том те-

рену извукли извесне концесије, Немци попуштају и кроз уста социјалиста прихватају формулу мира без анексија. Али, Савезници баш у економском питању одлучно су противни сваком економском компромису са Немачком. Све државе, које данас ратују против Немачке сложено су прихватиле принцип, да се Немачкој за сва времена мора онемогућити покушај конкуренције у светској трговини, јер у овој би опет кад тад искрела опасност нових конфликта. На конференцији у Паризу, одржаној у 1916. години одлучен је крајњи економски рат против Немачке. План овога рата изражен је детаљно на скорашњој трговинској конференцији у Риму. Америка се ангажовала у истоме правцу свим својим средствима и свом снагом.

Одлучност и солидарност Савезника непоколебљива је, да се по сваку цену спречи покушај Немачке, да у будућности у светској трговини отпочне кобну конкуренцију. Да би се то остварило, Немачка мора остати и после рата онеспособљена за светску трговину у вишем смислу, као што је то данас. То је једна од важних гаранција будућег мира. Према томе, сви немачки маневри морају остати без икаквих резултата. Рат се у интересу будућег трајног мира мора свршити не само војничким сломом германизма, већ и трговинским.

Нема мира

Интервју са г. Троелстром

Хаг, 12. јуна

Дописник холандског листа „Хетфолк“ имао је прилику да интервјуише г. Троелстра, вођу холандске странке о његовом раду у корист мира. „Вама је познато, говорио му је дописник листа, да кружи вест да сте ви радили у корист сепаратног мира између Русије и Немачке? Г. Троелстром је изјавио: „Употребљавају се сви напори да ратујуће стране закључе мир, мир који ће

се, у колико је могуће, слагати са нашим социјалистичким принципима и који ће бити трајан. Сама факта могу назначити средство да се дође до сличног мира, а под фактима разумем ситуацију код разних ратујућих странака, положај армија на борбеним фронтима и односе између разних заинтересованих земаља.

Руска Провизорна Влада, извесно је, признаје важност закључених уговора од стране царске владе са осталим силама Споразума. Према томе ми не можемо нити пак желимо да се закључи какав сепаратан мир“.

Грчка штампа

„Неа Елсас“: Порука г. Жонара

„Ваша судбина тесно је повезана за судбину наших заштитних Сила. Ваши идеали и ваше наде једнаке су с њиховима, вели порука г. Жонара. Али наши су идеали да видимо триумф начела о вредностима, према томе ослобођење подјармљене наше браће и њихово уједињење с нама. Идеали и наде су наше да видимо грчку државу проширену на Јонију, на Тракију, на Мраморно Море, и децу прогнату са тих крајева искупењену око оног истог огњишта са кога су их растерали Турци и Бугари извршујући наредбе и упутства Немца. А ови наши идеали и наше наде не представљају узмеран им перилазам или шовинизам, већ строго правичну примену начела која су прогласиле Енглеска, Француска, Русија и Америка.

И дак озо поручују Грцима, заштитне Силе не траже од Грка ништа као јакнаду сем памети, родољубља и поглавито јединства, које је бивши краљ успео да поремети. Изјављују да немају намеру ваметнути општу мобилизацију, и то онда кад десетинама хиљада њихове деце боре се овде у Македонији не да бисте зато да би је ослободили, њу и цео Исток, ради Грка и Срба и ради других народности које живе на њему. Друго је питање ако Грчка има заповедну дужност да се мобилише и да по могућности допривесе постигнућу тога, обезбеђујући своја права и не очекујући њихово испуњење само од жртава и од добротe својих пријатеља. Они не сматрају мобилизацију као битно услов.

„Живела велика и слободна Грчка“, кличе г. Жонар у својој прогласу. Али данас Грчка није ни велика ни слободна. Врло знатни делови њени, прене колико тек година ослобођени, Источна Македонија и Епир, одцепљени су силом од стране непријатеља Грчке после бестидног споразума са свргнутим краљем. Али и други велики делови насељени Грцима робују суровом тиранију. Да би Грчка постала велика и слободна, треба да изследи Турску у свима оним крајевима у којима је грчки елемент већи него сви остали скупа сам турског, и према томе Грчка треба да се прошири на Тракију и Малу Азију. Додеканез, насељен испомешаним грчким становништвом, треба да се сједини с мајком Грчком. (Ових Дванаест Острва још од турско-италијанског рата држе Италијани. Прев.) Па и сам Кипар, који је тако срећан под очинском енглеском управом, треба да има исту судбину, јер то је тако исто њена надајући они који на њему живе.

И зашто се све ово не би збавило? Зар се остварење свега овога не оснива на начелима за која се боре Савезници? Ако постоји бојазан да буде изузетка за Грчку или да она буде заборављена на конгресу Мира, века грчки борци не допусте да се то деси. Кад не триста или четири стотине хиљада бораца, колико Грчка може изабаци у бојни ред, већ половина њихова уђе победоносно са савезничким војскама у грчке земље које сада држе непријатељи, хоће ли бити некога који ће водити рат да би их одатле отерао? Напред, Грци, ево благе вести! Прокламација Жонарова уверава нас, да ће Грчка постати велика и слободна! (Број 23).

Пол Лви.

НЕМАЧКА КУЛТУРА

— Мишљење једног Немца —

Женева, 12. јуна

Немачки писац Херман Фернау који је успео да се склони у Цириху, (Швајцарска) како би управљао пропагандом, у корист демократског немачког покрета, изјавио је у једном интервју са дописником „Трибин-де-Женев“ да су Немци, независно од свога механичног развоја, задоцнили у политичким правима не само иза Француза, Енглеза, Американаца и Швајцараца, него иза свију народа у Европи и Азији па чак и иза Кинеза. Оче-

ћане реформе Вилема II не могу подићи немачки народ на ниво најмање слободних народа. Да би се дошло до правог развоја у политичком погледу потребно је воспостављање демократије.

ИЗДАЈНИК СУХОМЛИНОВ

(2)

Почетак повлачења

И генерал Јанушкевић и други команданти потврдили су, као сведоци, да су сви руски порези, почети од Лођа, у новембру 1914, па све до августа 1915, изишли једино отуда, што војска није имала муниције.

Та оскудица у муницији отежавала је озбиљно одбрану, већ и зато се услед тога често пута није могла формирати појачања. Чак и пукови, који су били у борби, морали су се ослабити и свести сваки на јачину од три батаљона.

У својој својој писму, издатом у Сухомлинову, генерал Јанушкевић је писао:

„Јуче су Немци на један наш пук изабацили више од 3000 пројектила великог калибра и збрисали су потпуно наше положаје. Ми с наше стране били смо у стању свега са стотинак граната да одговоримо непријатељу.“

Сухомлиновљева правдања

Пред анкетном комисијом, Сухомлинов је одбио све те оптужбе, тврдећи да је већно вршио програм за наоружање и снабдевање војске, што га је израдио врховни комитет за народну одбрану у години 1904, после руско-јапанског рата. Додао је још, да се о дирекцији и извршењу тог програма имала да стара главна управа артиљерије, која је такође била дужна да појача продукцију пројектила за време рата.

Генерал Сухомлинов бранио се и слабом државним финансијским изворима, услед чега су кредити, вели, стално одбијани. Тај навод, међутим, није ничим потврђен.

Оптужба изводи закључак, да генерал Сухомлинов није предузео, по објави рата, потребне мере да би појачао веома ниску продукцију државних фабрика, и да је пропустио да стави у службу држави и приватне фабрике, те је на тај начин оставио војску без муниције и потпомогао непријатеља у његовој офанзиви против Русије.

А иза тога настаје оптужба, још тежа и гнуснија за саучесништво у великој изјави.

Везе са шпијунима

Генерал Сухомлинов оптужује се, да је Мјасоједову, овом својом ађутанту што је био немачки шпијун, давао многобројне извештаје које је добијао из главног штаба, од одељења за контра-шпијунажу, и да је аустријском поданику Алтшилеру за којег је врло добро знао да је агент бечке владе, саопштавао тачну садржину рапората које је подносио цару а који су се односили за одбранбену снагу Русије. Оптужен је, даље, да је цивилним личностима Госикевићу и Думбаду давао разна обавештења о војним формацијама, о мобилизацији и о превозу трупа.

Г-ђа Сухомлинов као саучесник.

Г-ђа Сухомлинов оптужује се да је у свим тим пословима помагала својем мужу.

Те подозреване везе њихове зачеле су се још кад је генерал Сухомлинов постављен за главног команданта једне од најважнијих руских војних области, ове области која се граничи са Аустријом и у коју долазе губерније кијевска, подолијска, волхивјанска и черниговска. Већ у то време, генерал је, у својој палати у Кијеву, започео под утицај читаве једне банде авантюриста, чији су шефови носили имена Гашкевић, Вајлер, Алтшилер. Специјално овај последњи, у то доба директор неких фабрика на југу Русије, и до њега његова жена, једна изванредно лепа Бечкиња, изгледа да су мало по мало задобили огроман и кобан утицај на генерала. Они су уживали у сваком случају његово потпуно поверење и кад је по убиству председника министарства Столипина, Сухомлинов позван у Петроград и именован за министра војног, тада се та сумњива банда такђе тамо преселила.

Одмах до самог министарства Алтшилер је отворио биро за војне лифериције, који се ускоро затим рашчупао под именом «биро за експлоатацију» генерала Сухомлинова. Причало се, да је тај биро у веку руку осећен једном свечаношћу на којој су учествовале многе крупне личности из државне администрације, са свим министром војним на челу; жена његова служила је госте чајем и играла

улогу домаћице. Изгледа, у осталом, да је она играла велику улогу у свима интригама те банде што је била окружила њеног мужа. Била је то разведена жена неког Сухомлиновског нижег чиновника, жена врло амбициозна, и радо ревновала се примала да буде код министра тумач својих пријатеља и пријатеља својих пријатеља кад год би који од њих захтевао какву лиферицију или другу коју услугу.

Какве су управо природе били послови што су се обављали у Алтшилеровом бироу, то је остала вечита тајна. Мало по мало распростраило се мишљење, да они немају никакве везе с трговином, и свет је дода-

вао да жена Алтшилерова стоји у блиским везама са посланством из земље које је родом. Тако је више него вероватно, да су помешане вјеројатности биле у стању да непријатељским државима даду хрпу обавештења војне природе до којих су долазили користећи се својим интимним односима са генералом Сухомлиновим и његовом женом. У оптужби се наводи многобројни детаљи о тим сумњивим везама између «бироа за експлоатацију» и војног министра. Уз то се тачно износи и прецизна факта која тамо утврђују одговорност Сухомлинова, окрићеног за нехат у снабдевању војске.

(Свршиће се)

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

— Француски коминике —

Солун, 12. јуна

Прекјуче је једна непријатељска чета напала на српски сектор али је била одбијена. Осредња артиљериска активност на већем делу фронта.

Француски коминике

Париз, 12. јуна

У области источно од Вексалиова француске су трупе извршиле напад на један немачки истакауту положај који Немци држе северисточно од мајора Моази а. Већи део рова је заузет. Артиљериска жава борба на сектору Иртебаза и на левој обали Мезе.

Бугарски коминике

Ловдов, 12. јуна

Наши су одреда заробили неколко војника јужно од Скарне. Непријатељска је артиљерија била активна у близини Кроазија и Месине.

Италијански коминике

Рим, 12. јуна

Један се је наш одред у извештају сукобио источно од Лади са једним непријатељским одељењем које је морало да се повуче. Непријатељска је артиљерија била активна на платоу Азијаго. Ми смо открили још један непријатељски топ код брда Ортигоре. Код Авдроре

јуче, после артиљериске припреме непријатељ је напао наше истакнуте положаје. Убрзо је заустављен и одбијен претрпавши велике губитке.

Руски коминике

Петроград, 12. јуна

На западном и румунском фронту пушкарњање и активност авијатике.

Кавкаски фронт. — На Ерзивану Курди су предвели офанзиву и потисли су наше елементе, који су држали положај. Наше резерве извршиле су одмах противнапад на бојовет и нагнао су Курде у бегство. Ситуација је успостављена.

Авијатика. — Авијатичар, капетан Козанов, оборио је један немачки аероплан, који је пао у пределу Подзомаца. Немачки пилоти заробљени су.

Румунски коминике

Јаш, 12. јуна

На западној граници Молдавије, у брском пределу, између долина Уза и Путне, пушкарњање и слабо артиљеријско дејство. На сектору Путне, руска артиљерија убућкала је непријатељске батерије, које су бомбардовале област села Т.фести, Олесети и Еести. На Серету непријатељ је бомбардовао тешком артиљеријом села Мамола и Навести. Руска артиљерија одговорила је енергично, бомбардујући непријатељске батерије и ровове код Галиени. На Дунаву једна одвајна изви-

дица руског коњачког пука извршила је препад на једно непријатељско одељење јужно од Азоклау, један део побила а остале вагнала у бегство. Један непријатељски аероплан бацао је 10 бомби на варош Текучи не причинивши штете.

Немачки безуспешни напади

Париз, 12. јуна.

Хавасова Агенција телеграфише: Има већ неколико дана како Немци концентришу велике контингенте на разним секторима на западном фронту и врше огорчене нападе Благодарни смртном дејству француских митријеза сви су ти напади одбијени. Прекјуче после јаче артиљериске припреме, непријатељска је пешадија извршила јак напад, у густим масама, западно од мајора Рожера али без икаквог успеха. Успели су само, а поврате неколико ровова које су дан раније изгубили. Немци су претрпели ужасне губитке.

Потопљена лађа

Христијанија, 17. јуна.

Један немачки сумарен потопио је норвешку лађу «Гратаген» од 1400 тона. Они који су се могли спасти искрцали су се у Хоспиталет, у близини Терагоне.

НЕМАЧКА И РЕФОРМЕ

Одлука напредњачке странке

Цирих, 12. јуна

Напредњачка пруска странка држала је у Берлину конгрес на коме је поново донела одлуку о потреби да се у Прусској изврше реформе.

Прогресисти желе да узвук парламентарски режим у царевини. Они мисле да се сложи са осталим странкама за изборе у Рајхстагу и Ландтагу. Ми живо желимо, рекао је један од шефова странке, Бимер, да се у Прусској као и у Немачкој, круна и влада отворено изјасне за праве демократске реформе, као што је то учинио цар Карло.

После једне дискусије на којој су присуствовали бивши министар Дербург и неколико посланика, странка је изгласала једну одлуку у којој тражи: 1) реформе за подједнако гласање; 2) укидање Горњег Дома са сво-

јом садашњом формом; он може, по потреби да се замени, једном изборном скупштином и 3) реформе за унутрашњу администрацију.

ДОГАЂАЈИ У ГРЧКОЈ

Атина, 12. — Сва детаљна питања, која се одnose на јединство Грчке могу се сматрати као дефинитивно регулисана од стране мешовите министарске комисије у којој г. Венизелоса представљају г. Ретудис и Макалопулос а г. Заимиса г. Ралис и Ладорикис.

Пошто је краљ Александар решио да поврати уставно стање у земљи, кабинет г. Заимиса не може остати на власти јер не ужива народно поверење. Ово је произвело вести да је Заимис поднео краљу оставку и да је г. Венизелос опуномоћен да образује нов кабинет. Али званично још није потврђено.

Солун, 12. — Према сигурним извештајима одлазак Провизорне владе у принципу дефинитивно решен. За сада се не може одредити дан када ће министри напустити Солун. Али је извесно и сигурно да ће Венизелистичка странка бити врло скоро позвана да предузме управу земље.

Солун, 12. — Француске трупе окупирале су Брало јужно од Ламије. Транспортни је у Ларису још један вагон са пушкама.

Солун, 12. — Од 350 општина које Тесалија има, 336 пришле су уз владу г. Венизелоса.

Лондон, 12. — «Тајмс» коментаришући догађаје у Грчкој пише: Ситуација се у Грчкој расветљава. Отклоњена је цела германофилска клика која је била опасна за одржавање устава у Грчкој. Званично јединство обе Грчке је у принципу остварено. Г. Венизелос, позван од г. Жонара, води лично преговоре Улијас Венизелоса и Жонара у Атини и сазив скупштине од 1915. г. извршиће се врло брзо. Овада ће Грчка поћи путем који су јој силе заштитнице трасирале, и који је један краљшурак кајзера хтео да уништи.

«Велика Србија» прима огласе по умереној цени

ФЕЛТОН

Око рата

Француска и немачка душа

Мало је требало, па да гроф Цепелин још 1870. године, у француско пруском рату, се оде Богу на истину, те тако да наслиши и својих балова и њихових варварских подвига.

Једнога дана ишао је гроф Цепелин у извиђање, у околини чувеног мајора Шарленхофа, и кад је зашао у т. зв. Велику Шуму, на имање францускога грофа Леса, застао је у један мах на једном пропланку и узео да разгледа карту.

На десет метара од њега — прича гроф Лес — налазио се, прикривен у неком цбуну, Лесов шумар Реј, такође Француз, који је познавао и о вјењу грофа Цепелина. Шумар је подигао пушку и узео Цепелина на око, злат је затим на је-

данпут опет спустио пушку.

— Не би било лепо од једног старог француског војника, објашњавао је он кад се вратио у господарев замак, да обори као дивљач човека који га не види.

То су очевидно скрипале које змијаци грофа Цепелина — па ни он сам — никад нису ни у сву желели да имају.

Американска довитљивост

Где довитљивост сваког другог народа престаје, ту она код Америкаваца почиње.

То се видело и ових дана, кад је требало вршити у народу што већу пропаганду за уписивање великог народног зајма од десет милијарди. Сједињене Државе измислиле су за то један врло прост начин, на

који међутим друге земље нису ни помислиле: поштански печат, којим се ниште марке са писмима, замењена је новим на коме пише: «Учините што вам је дужност. Купите једну облигацију зајма за Слободу. Обавештење грађите од које било поштанске станице»

Америчка влада пушта на тај начин међу свет, за тај свој зајам, потпуно бесплатну рекламу, у неколико милијона примерака дневно.

Дезион, директор Морганове банке, и у овој мах председник Црвенога Крста, смислио је ових дана такође потпуно нове путеве да дође до огромних сума новца које су Црвеноме Крсту потребне. Тражио је, пре свега, од свију друштва и акционарских друштва да објаве дивиденду за један проценат већу него што би је иначе објавили, па да тај вишак приложе америчком Црвеном Крсту. А осим тога тражио је од председника Валсона и од Конгреса решење,

да се свака сума, коју ма које пореско лице праложу Црвеном Крсту, одбије од износа његовог прихода који има да се по-

резује.

Срства су та, као што се види, врло проста, али је требало сетити их се.

М. Бојић

ПОНОЋНИ ДОЗИВ

Како је бурна ноћ, како је страхан час!
О, како тутње стене мрке!
Облака струји низ и дршке око вас.
Уздахе небо шаље грке.

А из црних шума бруји чежња врела
И кроз тресак грзна и ломљаву дебла,
Кроз папрат, кроз круне где дршке имела,
Кроз шипраг, где ариш јауче прозбела

Тече к'о вреле усне дах
И мек к'о цветних ржа прах

Чжњиви крик младог живота, што жуди
Као душа снених драгана што везу,

У Русији

Петроград, 12. — Врше се велике промене у руском сфизирском кадру. Многи старији виши официри стаљени су у пензију а заменили су их млађи активнији официри који имају јединствену војничку каријеру. Исте су се промене извршиле и код маринских сфизира.

Петроград 12. — Централни одбор трезвености тражио је од владе да уништи све депозитне банке и алкохола који се налазе у Петрограду. Листови траже такође да се реквизирају сви делови где се налазе карте за коцкање.

Петроград, 12. — Једном наредбом је категорички забрањен извоз злата у иностранство, никакав разлог за то не важи. Интересантно је извести да сам министар финансија од неког времена, одређује курс новца у Русији.

Немачка и Пољска

Незадовољство Пољака

Царих, 12. јуна.

Мотивација државног пољског савета, упућена централним силама о томе, да је сат вођења послова, је следећа: Пољски је народ јако незадовољан и то незадовољство пада на државан савет. Из Немачке се довлаче чиновници за све врсте административних послова па чак и секретари и практиканти. Када се ови чиновници, из војничких разлога, истичу на фронт, на њихова места долазе жене из Немачке. Шта ово значи? То је зато што се мисли да смо ми глупи. Ма хоћемо да управљамо својим сопственим средствима.

Народ је нестрпљив, он се бори да странци у будућности не управљају његовом судбином. Зар се то зове независна држава? Народ не може дуже чекати и сматра да ако државни савет има једину мисију да оправда наше подчињење другој држави вероватно је да таква институција не постоји. Народ тражи да се власт државног пољског савета пружа на разним административним доменима. Власти са нама поступају као са децом коју треба држати за руке да не би случајно пала. Исмејавају нас и ми јако трпимо у

овој атмосфери. Ми смо озбиљно стање подносили већ више од године. Под овим условима рад се не може наставити.

Комесари централних сила одговорили су Државном Савету да ће жеља Пољака, што се тиче регента, бити испуњена чим дозволе привике. Централ-

не државе сматрају Државни Савет као представника пољске државе у формацији и сачињају крај приправних радова за уставну организацију једне пољске администрације. По свршетку тога, Државни Савет може упућивати централним силама предлоге за које мисли да су уместне.

уредништза »Вел. Србије« 50 франка команди српских инвалида стим, да их она на дан 15. ов. месеца подели десеторици најсиремашијих инвалида у место шестомесечног парастоса његовом пок. брату Мијајлу и четрдесетодневног парастоса његовој пок. жени Давици.

Благодарност.

Г. Михаило Бабакић, кафеџија и народни посланик из Лесковца, поконио је Управа Реконвалесцентног Одељења у Водену, 1200 цигарета у вредности 42 дина, да се раздели болесницима истог одељења.

Г. Петар Папа Ђорђевић, трговац из Водена, поконио је истој Управи 100 ока ђумура за радионицу истог одељења, у вредности 40 дина.

У име болесника, управа реконвалесцентног одељења изјављује топли благодарност племенитим дародавцима.

Бр. 3151 Из канцеларије Реконвалесцентног Одељења у Водену, 7. јуна 1917. год.

Дневне вести

Нова влада.

Пресбирио јавља са Крфа: Услед иступања из кабинета г. г. Љубомира Давидовића, министра Просвете и Црквених Послова и Милорада Драшковића министра Грађевина, којима се придружио и г. д-р Воја Мзринковић министар Привреде, бивша влада је поднела оставку Њ. Кр. Височанству Престолонаследнику Александру. Њ. Кр. В. Престолонаследник, после саветовања са председником Народне Скупштине г. Андром Николићем, примио је оставку и поверио састав нове владе г. Николи Пашићу.

Г. Пашић је образовао нову владу. Указом, који је већ потписан, наменовани су:

Никола Пашић, Председник Мин. Савета и министар Спољних Послова.

Стојан Протић, потпредседник Држ. Савета, министар Финансија.

Љубомир Јовановић, министар Унутрашњих Дела.

Марко Ђурчић, министар Правде и замењује министра Привреде.

Д-р. Момчило Нинчић, министар Грађевина и замењује министра Просвете.

Генерал Божићар Терзић, министар Војни.

На Видов дан.

У четвртак, 15. јуна обавиће се свечан парастос за покој душе свију изгинулих српских хероја почев од Косовске битке па до данас.

Парастос ће се одржати у нашој цркви »Светог Саве«.

Служба ће почети, као и обично у 8 часова, а парастос у 9 и по часова.

Потребну реч за ову прили-

ку изговориће свештеник Команде Места господин Игуман Методије Ж Миловановић, који је добро познат нашој публици.

Джист је нашег званичног и независног света, који се налази у Солуну, да на Видовдан присуствује Божјој служби и помеау, и да ода потребну пошту сенима за отаџбину палих бораца.

Сутра дан, 16 јуна, сви свештеници команде места, у 6 и по часова, извршиће преливање свију гробова наших палих бораца сачуваних у српском и француском гробљу на Зјитилицу.

Саветовања Провизорне Владе.

Министри грчке Провизорне владе држали су јуче седницу, на којој су прочитани телеграми г. Венизелоса Претресања су актуелна питања Грчке.

Прогонства из Атине.

Према вестима из Атине, шеф епистрата г. Сајас, као и више немачких поданика, предали су се Савезницима у прошлу уторак.

Зимисова влада чинила је кораке, да ослободи г. Гунари са од прогонства. Тај захтев је одбачен.

Јединство Грчке.

Према извесним објављенима први акт владе г. Венизелоса, биће да се објави декрет којим се сазива парламент од 31. маја 1915. г.

Односно одласка чиновна Провизорне владе за Атину, сазнаје се, да ће у Солуну остати министар Исхране и рада. Први ће се старати о снабдевању Македоније, а други о прикупљању радника за Савезнике.

Поклон.

Рад. М. Миловановић, управник поште, поконио је преко

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Царих. — Отоманска је влада отпочела грађење једног поморског арсенала. Потребан ће новец за ту конструкцију бити прикупљен на лутрији која ће се објавити у Цариграду и по другим варошима.

Рим. — Публикован је нов декрет о протеривању немачких и аустријских поданика који се налазе у Италији. Протерано је до сада 13 лица.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званични извештај —

Солун, 12 јуна
11. јуна ништа значајно. Наши авијатичари бацили су 35 бомби на Мрежинча и дуж фронта.

Најновије вести

Рим 12. — По угледу на француску и енглеску владу, италијанска је наименовала комесера у Вашингтону, који ће тамо остати до краја рата.

Вашингтон, 12. — Уписивање регрута завршено је коначно. Оно омогућава мобилизацију 9.649.930 људи од 21 до 30 година, рачунајући ту и оне, који су већ под заставом.

Лондон, 12. — Политички кругови сматрају шпанску кризу као предзнак озбиљних догађаја. Шпанија је почела осећати последице своје неутралности. Телеграми из Шпаније су непотпуни услед цензурисања. Министарство Дато има за програм одржање реда.

Париз, 12. — Генерал Першинг стигао је овде.

Берн 12. — Марка је спала на 68,50, круна 42, на цириншкој берзи.

Царих, 12. — Дефинитивна листа мађарске владе је следећа: Естерхази, председник владе; Шурмеј народне одбране; Бањани дворца; Серети трговине; Апоњи просвете; Грац финансија; Мезеши привреде; Хугрон унутр. дел.; Визони правде; Зачи Хрватске и Славоније. Нова влада положила је заклетву.

Рим 12. — «Кориере д'Италија» добила је следећи извештај из Каира: Из Либије у Порт Саид стигао је један италијански контингент од берсаљера и карабинера, намењен за Палестину. Овај контингент је одређен за организацију италијанске жандармерије. У овоме Јевреји гледају одлучност Савезника, да Свете Земље добију независност.

Вашингтон, 12. — Руска мисија приспела је овде, састављена од 40 чланова.

Париз, 12. — Европска штампа објављује текст меморандума немачких социјалиста на штокхолмској конференцији. Немачки социјалисти се изјашњавају против територијалних анексија, али траже повратак немачких колонија. Одбијају планове ратне одштете. Примају принцип успостављања независности држави, али одбацују накнаде. Они пристају на независност Белгије, али под условом да она не буде више савезница Енглеске и Француске. Односно Србије и других балканских земаља деле гледиште аустријских социјалиста. Они признају Пољској и Финској, изузев делова под Немачком (1), право да располажу својом судбином. Ако је немогуће дати им независност траже за њих бар аутономију. За Алзис Лорен, веле, да је немогуће сматрати га као независну државу, јер 9 десетина становништва су Немци. (Врхунак цинизма! уред).

Први део меморандума закључује, да започињање преговора о миру без анексија не искључује највише могућност промене граница, основане на пријатељским конвенцијама.

Изабегла из млечних разбукталих груди,
Расута у иње и жубора пену.

Шта то зборе шуме у поноћне сате
Кад ни звезда нема, кад и обест спава?
То промрзли фаун проноси шапате
Бледи руже што се кроз мраз процветава.

Пригушен јецај њен и крик
Несталог драгог чезне лик.

Како је бурна ноћ, како је мрачна хрид,
О, како море стене дробе.
Громова сипа свод и муња слепи вид.
Океан претњом коби.

А из црних вала бруји чежња стразна
И шиба са звизгом пенушаве воде.
И музика јечи час тиха, час гласна,
А црвене сенке на пучини броде.

И као дивљих стена хук,
Пучином урла громки звук.

Шта то зборе вали у поноћне сате
Пригушеном страшћу, кад и мржња спава?

Коме шаљу звуке к'o узаман слате
И загрљај, који стене подлокава?

Громором јечи ноћ и кам.
Врх вода лебди зелен плам.

Далеких драгана то је размах чула,
Крв мучена кључа и одиха тражи
У уморно доба, кад са древних кула
Вечни чувар шаље мир и мртвој стражи.

Пригушен то је бес и рик:
Жељене драге чезне лик.

Како је бурна ноћ, како је страхан хук,
Пучина вришти, шуме цепте.
А пан притеже скривен лук...
Бура... Но ипак звезде трепте.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Бора В. Живковић благодјелник извештава свога брата Миливоја В. Живковића поштару у

Г. Милованцу да је његове 3 карте примео и по њима одмах поступио. Плату му је регулисао и послато му је око 1200 круна а и он сам му је послао око 500 круна на адресу г. Живковића Петронијевића адвоката

за њега. Нека одговори о пријему.

Селимир Тодоровић моли трговца Милосава Вељковића у Баточини, Крагујевцу, да извести његовог кума Јанавка Тракића из Брзана, да је са браћом Војом и Николом, зетом Божом и пријатељем Ливом живи здрав, и јави Драги Павловићу да је његов Мика и Ђурђе здраво и добро.

Милан Томић пш. 111 јавља Наталији жени М. Томића каменоресца из Месковца да је здрав данас послао новац нека му се јазе до данас немам ништа о вама. Са њима је здрав Младен П. Стојановић казација Глјигорије Јовић (оронгр) и Ђурђе.

Милеза С. Радојковић Београд, да јави овим путем Сави Б. Радојковићу је ли колико новца примио и у којој кући. Милан се јавио, јави за његову децу.

НОВЕ КЊИГЕ

Испитивају су на штампане и пуштене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Ђ. Лазића. Цена 0'50 д.

На помолу. Од Ива Ђинђића. Цена 1'50 д.

Десето или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читанка. Приредио Љубица Карчевићева и Василија Качандоновићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредио Љубица Карчевићева и Василија Качандоновићева. Цена 1'50 д.

Вожур. Српска читанка. Приредио: Љуб. Карчевићева и Василија Качандоновићева. Цена 1'50.

Књиге се могу добити

1) Код издавача Николе Л. Вршића, новинара, у уредништву «Велике Србије» у Солуну, на чему се адресу треба обраћати и на распродају;

2) Код г. С. Стефановића издавача, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У српској књижари М. Ристивојевића улица Нике 35 уз ресторацију Београд.

Част нам је ставити до знања српској војсци, а нарочито који долазе са положаја, и српској публици, да смо узели под закуп ресторацију

„Македонија“

код битолске железничке станице

где се кувају само српска јела, Сваког четвртка сервира се кресла купуса а већом подарак и гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста аустријска вина као и старо шестогодишње природно вино у флашама звано «Македонија».

Јела се готове са српском машћу.

У истом локалу има стожриште вина Боржа С. Ч м ња.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

Са особитим поштовањем
Младен Бугарски и
Никола Драгичевић Београђанин «Грб».

»Велика Србија«

прима огласе по умереној цени

СИНОВИ Г. А ЕРРА И КО ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Пошмантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, панталки, платна мушета Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије итд.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Кairo — Александрија — Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филадельфији

На продају у свима дуваницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

После годину дана добих тужну и жалосну вест да ми је моје првенче, мја јединица, моја мила ћерчица

† Драгиња -- Нане

умрла у 6. год. свога млећног живота у селу Коравици код Младеновца, у загрљају своје матере а далеко од свога несретног тате, оставиши нас да вечито тугујемо и оплакујемо равно увео цвет, наше мило и паметво Драгче.

За насек сжалосћени:

отац Коста Д Петровић издз. друге, мати Вукосава, деда Драгутин, бабе Драга и Сара, ујак Михаило, ујна Живка, теча Димитрије, тетка Јелена, батица Добра и остала многобројна фамилија.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Нике 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито ведељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, булбастаја и пржева риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела често српска са српском машћу.

Сервирање бажета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,
Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.

Српско Трговачко друштво а. Д. СОЛУН

Улица Победи бр. 11, на кеју до биоскопа „Лате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савезничке државе.

Врши на својој благајни мењање — размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима.

Прима транзитну робу у своје транзитне магацине — артрпоте у Солуну.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профитантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у зграда француске болнице — а од 2—4 по подне у своје стану, ул. престолонаследника Боржа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожна убрзгивања Невматозарсана као и новог француског препарата «Галил» противу сифилиса.

Уредништво „Вел. Србије“ прима огласе по умереној цени.

Д-р Алексопулос К.

бив. лекар у скопљ. болници прима у своје стану, ул. П. Мелас 21, (близу Команде Места) од 8—10 и од 2—4 сваког дана.

Сиромашне српске избеглице лечи бесплатно.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА „ЧЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	дин.	1---
„ Губек	„	0'80
„ Јаки	„	0'65
„ Аџрос	„	0'50